

MICHAEL MORPURGO

CHILDREN'S BOOK ÖDÜLÜ'NÜN SAHİBİ

GÖLGE

 tudem

MICHAEL MORPURGO

GÖLGE

GÖLGE

© 2021, Tudem Eğitim Hizmetleri San. Tic. AŞ
1476/1 Sok. No:10/51 Alsancak-Konak/İZMİR

metin hakları © 2010, Michael Morpurgo

İlk baskı 2010 yılında İngiltere’de *Shadow* adı ile
HarperCollins Children’s Books tarafından gerçekleştirilmiştir.

Bu kitabın telif hakları Akcalı Ajans aracılığıyla alınmıştır.

YAZAR: Michael Morpurgo
TÜRKÇELEŞTİREN: İpek Güneş Çıgay
EDİTÖR: Ümit Mutlu
SON OKUMA: Özge İpek Esen
KAPAK TASARIMI: Burak Tuna
GRAFİK UYGULAMA: Aynur Sarıbüyük

BASKI VE CİLT: Başak Matbaacılık Tanıtım Hizm. İth. İhr. Tic. Ltd. Şti.
Çınar Mahallesi Çankırı Bulvarı No:108 Akyurt/Ankara
Tel: 0 312 397 16 17

Birinci Baskı: Nisan 2021 (2000 adet)

ISBN: 978-605-285-479-2

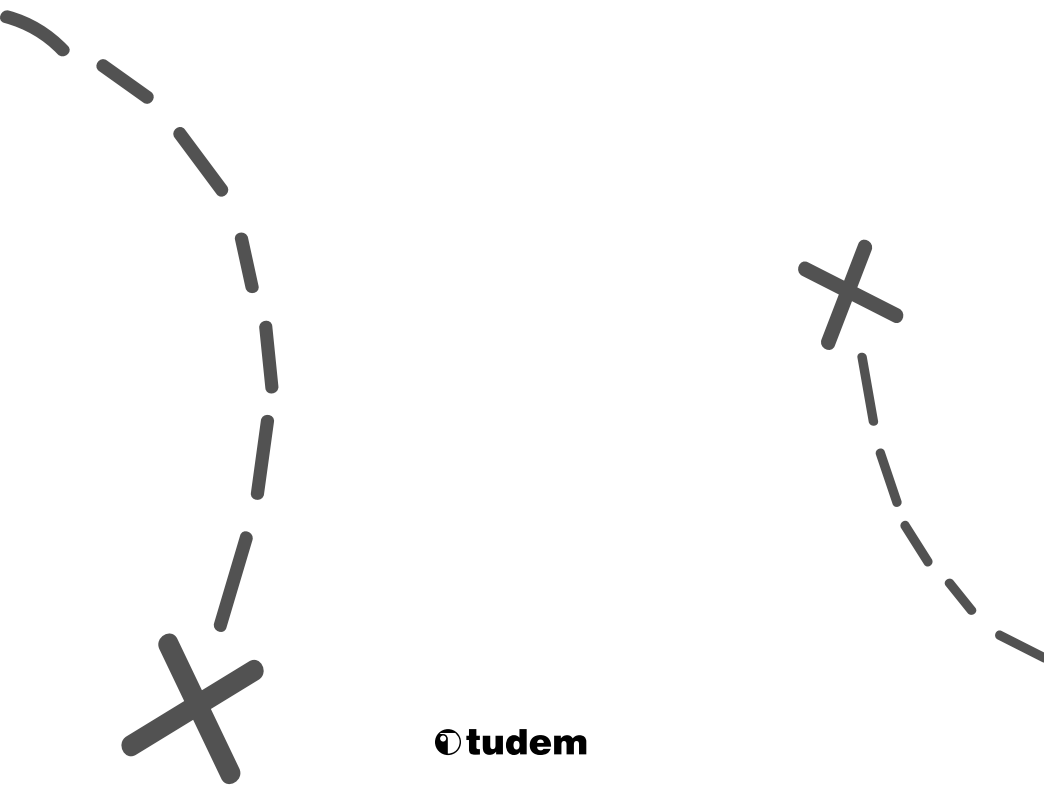
Yayınevi sertifika no: 45041

Matbaa sertifika no: 45790

Tüm hakları saklıdır. Bu yayının hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin önceden yazılı izni olmaksızın tekrar üretilemez, bir erişim sisteminde tutulamaz, herhangi bir biçimde elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt ya da diğer yollarla iletilemez.

MICHAEL MORPURGO

GÖLGE

 tudem

Michael Morpurgo

Çocuk edebiyatının bol ödüllü yazarı Michael Morpurgo, 1943 yılında Londra yakınlarında doğdu. Çocukluğunun ilk yılları, İkinci Dünya Savaşı'nın son yıllarının gölgesinde geçti. Londra Üniversitesi'nden mezun olduktan sonra bir süre öğretmenlik yaptı, bu sırada kitap yazmaya başladı. 100'ün üzerinde eser üretti ve birçoğuyla önemli edebiyat ödüllerine layık görüldü. Kitaplarından altısı filme alındı, ikisi televizyon dizisine uyarlandı. Booktrust Okuma Teşvik Vakfı'nın Onursal Başkanı olan Morpurgo, 2003 yılında İngiliz Çocuk Edebiyatı Elçisi seçilmiştir.

Tudem Yayın Grubundan çıkan kitapları:

- Kelebek Aslanı (roman)
- Kayıp Zamanlar (roman)
- Savaş Atı (roman)
- İssız Adanın Kralı (roman)
- Balinalar Geldiğinde (roman)
- Ay'a Kulak Ver (roman)
- Eve Giden Uzun Yol (roman)
- Anya'yı Beklerken (roman)
- Gölge (roman)

Juliet, Hugh, Gabriel, Ros ve Tommo'ya

Giriş

Bu hikâye pek çok insanın yaşamına dokundu. Hatta dokunmakla kalmadı; bu yaşamları bir de sonsuza dek değiştirdi. Üç kişi anlatıyor bu hikâyeyi: Matt, büyükbabası ve hakiki kahraman Emin. Onlar oradaydılar. Bunu yaşadılar. O yüzden, yaşadıklarını kendi sözcükleriyle, onların ağzından dinlemek belki de en iyisi.

Yıldızlar Gökten Düşmeye Başladığında

Matt

Büyükannemin ağacı olmasaydı bunların hiçbiri yaşanmayacaktı. Doğrusu bu. Üç yıl önce büyükannem öldüğünden beri, büyükbabam yaz tatillerini bizim yanımızda, Manchester'da geçiriyordu. Fakat bu yaz gelemeyecekti; çünkü büyükannemin ağacı için endişeleniyordu.

Ağacı, onun Cambridge'deki bahçesine ailecek, hep birlikte dikmiştik. Kiraz ağacıydı. Büyükannem bu ağacın her baharda bembeyaz tomurcuklanmasına bayılıyordu. Diktikten sonra kovayı elimize almış, fidana biraz can suyu dökerek güzel bir başlangıç yapmasını sağlamıştık.

Ama bu yaz, işler bir anda değişmişti. “O ağaç artık aileden biri,” demişti büyükbabam. “O yüzden ona göz kulak olmak zorundayım.”

Birkaç hafta önce annem telefon açıp da bu yaz gelip gelmeyeceğini sorduğunda, kuraklık nedeniyle gelemeyeceğini söylemişti büyükbabam. Bir aydır yağmur yağmamıştı ve büyükbabam, büyükannemin ağacının öleceğinden endişe

etmişti. Buna izin veremezdi. Ağacı sulamak için evde kalması gerekiyordu. Annem onu ikna etmek için elinden geleni yaptı; “Sulama işini bir başkası da yapabilir,” dedi. Ama işe yaramadı.

Sonra, onu ikna edebileceğimi umarak bir de bana denetti.

İşte o zaman büyükbabam, “Gelemem Matt,” dedi, net bir şekilde. “Ama istersen *sen* bana gelebilirsin. Monopoly’ni de getir. Bisikletini de. Ne dersin?”

Böylece, buraya geldiğim ilk gecede, kendimi büyükbabamın bahçesinde, büyükannemin ağacının yanında oturup yıldızlara bakarken buldum. Ağacı sulamış, akşam yemeğini yemiş, ayağımın dibine gelip oturan Köpek’i beslemiştik.

Köpek’i çok severim. Dili hep dışarıda gezen, sesli sesli soluyan, kahverengili-beyazlı ufak bir spanyeldir. Hep salya akıtsa da çok sevimlidir. Ona “Köpek” adını veren kişi *benim* bu arada. Küçükken, büyükannem ile büyükbabamın Kepek adında bir kedileri vardı. “Kepek” ile “Köpek” adlarının uyumu hoşuma gittiğinden bu ismi seçmiştim. Benim kabahatim yani; benim yüzümden, zavallı Köpek’in asla doğru düzgün bir ismi olamadı.

Neyse... Büyükbabamla birlikte Monopoly’de ilk turu bitirmiştik. Ben kazanmıştım ve oynarken lafladıkça laflamıştık. Fakat o anda bir süreliğine, yan yana sessizce oturmuş, yıldızlara bakıyorduk sadece.

Büyükbabam mırıldanmaya, sonra da şarkı söylemeye başladı. “*Yıldızlar gökten düşmeye başladığında...** Ah, ge-

* The Weawers’ın, *When the Stars Begin to Fall* adlı şarkısından. [E.N.]

risini hatırlayamıyorum,” dedi. “Büyükannenin sevdiği bir şarkıydı bu. Onun yukarıda bir yerlerde olduğunu biliyorum Matt. Şu anda bize bakıyor. Böylesi gecelerde yıldızlar, elini uzatsan dokunabilirmişsin gibi yakın geliyor...”

Sesinden, gözlerinin yaşlı olduğunu anladım. Ne diyeceğimi bilemediğim için bir süre sessiz kaldım. Sonra aklıma bir şey geldi. Sanki kafamda bir ses yankılanmıştı.

“Emin de bana böyle demişti,” dedim. “Yıldızlar konusunda yani. Devon’daki bir çiftliğe okul gezisine gittiğimizde, iki-
miz geceleyin dışarı sıvışıp yürüyüşe çıkmıştık. O zaman da yıldızlar aynı böyle görünüyordu, milyarlarcası gökteydi sanki. Çayıra uzanıp onları seyretmiştik. Orion’u, Büyükayı’yı, sonsuz gibi görünen Samanyolu’nu keşfetmiştik. Bana, o an kendini daha önce hiç olmadığı kadar özgür hissettiğini söylemişti. Sonra da ne söyledi biliyor musun? Küçükken, yaşamak için Manchester’a ilk geldiklerinde, İngiltere’de hiç yıldızımızın olmadığını sanmış! Haklıydı aslında büyükbaba. Manchester’da yıldızları bu kadar iyi göremiyoruz. Sanırım sokak ışıkları yüzünden... Yıldızlar Afganistan’da gökyüzünün tamamını dolduruyormuş. Öyle yakın duruyorlarmış ki, tavana yapılmış yıldız resimleri gibi görünüyörlarmış.”

“Emin de kim?” diye sordu büyükbabam.

Ona daha önce Emin’den bahsetmiştim. Hatta onunla bir iki defa karşılaşmışlığı bile vardı. Ama o günlerde unutkanlığı üstündeydi.

“Biliyorsun ya büyükbaba, benim en iyi arkadaşım,” dedim. “O da benim gibi on dört yaşında. Hatta doğum

günlerimiz bile aynı: 22 Nisan. Ben Manchester'da doğdum, o Afganistan'da. Ama onu Afganistan'a geri gönderiyorlar şimdi. Sen bizdeyken o da evdeydi, evde olduğunu biliyorum.”

“Tamam, şimdi hatırladım,” dedi. “Kısa boylu, güler yüzlü oğlan. Geri gönderiyorlar ne demek ama? Kim gönderiyor?”

Emin'in altı yıl önce ülkeye sığınmacı olarak geldiğini ve okula başladığı sırada tek kelime İngilizce bilmediğini yeniden anlattım. (Oysa daha önce her şeyi anlattığıma eminim.)

“Ama hızla öğrendi büyükbaba,” dedim. “Emin'le ilkokulda hep aynı sınıftaydık ve şimdi de Belmont Akademisi'nde aynı sınıftayız. Haklısın bu arada, ufak tefektir. Ama rüzgâr gibi koşar ve fırtına gibi top oynar. Afganistan'dan pek bahsetmez; orada bambaşka, hatırlamak istemediği bir hayat sürdürdüğünü söyler hep. Ben de sormam zaten. Ama büyükannem öldüğünde, konuşabildiğim tek kişinin Emin olduğunu fark ettim. Beni yalnızca onun anladığını fark ettim.”

“Böyle bir arkadaşının olması iyi,” dedi büyükbabam.

“Evet...” diye devam ettim. “Ama şimdi, üç haftadır, anesiyle birlikte hapisane gibi bir yerdeler. Görevliler gelip onları götürdüklerinde ben de yanlarındaydım. Kanun kaçağıymış gibi götürdüler onları! Afganistan'a yollayana dek orada hapis tutacaklar. Okuldaki herkes başbakana, hatta kraliçeye mektup yazıp Emin'in burada kalmasına izin ver-

melerini istedi. Tabii ki yanıt verme zahmetine bile girmediler. Emin'e de pek çok defa yazdım. Bana yalnızca bir kez, oraya götürülüşünün hemen ertesinde yanıt verdi; hapishane gibi bir yere kapatılmanın en kötü tarafının, geceleri dışarı çıkıp yıldızlara bakamamak olduğunu söyledi.”

“Hapishane gibi bir yer derken, ne kastediyorsun?” diye sordu büyükbabam.

“Yarl's... bir şey... Yarl's diye bir yer,” dedim, mektubu yolladığım adresi anımsamaya çalışarak. “Hah! Yarl's Wood.”

“Buraya yakın orası. Yani, uzak sayılmaz en azından,” dedi büyükbabam. “Belki gidip onu ziyaret edebilirsin?”

“Mümkün değil. Çocukları içeri almıyorlar,” dedim. “Sorduk. Annem telefon açtı ve onlar da izin olmadığını söyledi. Çok küçükmüşüm. Hem... Neyse, hâlâ orada olup olmadığını bile bilmiyorum ki. Dediğim gibi, bana epeydir yazmadı.”

Bir süre sessiz kaldık. Ama sonra, tam da gözlerimizi yeniden gökyüzüne diktiğimiz sırada, aklıma o fikir düştü.

Bu fikrin nereden geldiğini düşünmeden edemiyorum bazen. Yıldızlardan gelmiş olmalı.

MICHAEL MORPURGO

GÖLGE

Türkçeleştiren: İpek Güneş Çıgay

*“Özgürlüğümüz için savaşmalı
ve asla pes etmemeliyiz...”*

Afganistan, İnan, Türkiye, Fransa, İngiltere...

Emin ve annesi, Taliban'ın zulmünden kaçıp İngiltere'ye sığınmak istiyordu. Kolay değildi bu elbette. Yolda birbirinden büyük tehlikeler; kötü insanlar, yakalanma tehlikesi ve zorlu koşullar onları bekliyordu. Fakat neyse ki, mucizevi bir köpek vardı yanlarında: *Gölge*.

Hikâyelerin ustası Michael Morpurgo, bu kez dünyanın bir ucundan ötekine uzanan inanılmaz bir serüveni anlatıyor ve sevginin, dostluğun ama hepsinden önemlisi, *mücadelenin* önemini vurguluyor.

ISBN: 978-605-285-479-2

9 786052 854792

tudem.com

f t @ y i n tudemyayingrubu